

II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

EUROPEISKA CENTRALBANKENS BESLUT

av den 16 september 2010

om äkthets- och kvalitetskontroll samt återcirkulering av eurosedlar

(ECB/2010/14)

(2010/597/EU)

ECB-RÅDET HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 128.1,

med beaktande av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad ECBS-stadgan), särskilt artikel 16, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 128.1 i fördraget och artikel 16 i ECBS-stadgan har Europeiska centralbanken (ECB) ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom unionen. Denna rätt innefattar behörigheten att vidta åtgärder för att skydda eurosedlarnas ställning som betalningsmedel.
- (2) För att skydda eurosedlarnas ställning och möjliggöra en korrekt upptäckt av förfalskningar måste utelöpande eurosedlar vara i gott skick för att möjliggöra en enkel och säker äkthetskontroll och eurosedlarna måste därför kvalitetskontrolleras. Misstänkta förfalskningar av eurosedlar måste också snabbt upptäckas och lämnas över till de behöriga nationella myndigheterna.
- (3) I artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 1338/2001 av den 28 juni 2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning ⁽¹⁾ angavs ursprungligen

att kreditinstitut samt andra behöriga inrättningar var skyldiga att ta alla de mottagna eurosedlar ur omlopp som de visste eller hade tillräckliga skäl att tro var falska.

- (4) För att upprätta harmoniserade standarder för återcirkulering av eurosedlar publicerade ECB år 2005 ramverket för återcirkulering av eurosedlar. I detta ramverk fastställs gemensamma regler och förfaranden för äkthets- och kvalitetskontroll ⁽²⁾, inklusive driftstandarder för sedelhantlingsmaskiner. ECB antog därefter gemensamma förfaranden för de nationella centralbankernas testning av sedelhanteringsmaskiner.
- (5) Förordning (EG) nr 1338/2001 har ändrats ⁽³⁾, vilket har resulterat i ett utökat tillämpningsområde för förordningens mottagare som nu är skyldiga att försäkra sig om att de eurosedlar som de tar emot och avser att åter sätta i omlopp är äkta samt se till att förfalskningar upptäcks. Enligt förordning (EG) nr 1338/2001 ska denna kontroll av eurosedlar utföras i enlighet med de förfaranden som föreskrivits av ECB. Det är därför lämpligt att fastställa dessa förfaranden i en rättsakt.

⁽²⁾ Återcirkulering av eurosedlar: ramverk för upptäckt av förfalskningar och för kvalitetssortering av kreditinstitut och andra som yrkesmässigt hanterar kontanter.

⁽³⁾ Genom rådets förordning (EG) nr 44/2009 av den 18 december 2008 om ändring av förordning (EG) nr 1338/2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning (EUT L 17, 22.1.2009, s. 1).

⁽¹⁾ EGT L 181, 4.7.2001, s. 6.

(6) Utan att det påverkar medlemsstaternas befogenhet att fastställa påföljder mot de inrättningar som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 som åsidosätter sina skyldigheter enligt denna punkt, måste Eurosystemet kunna vidta lämpliga administrativa åtgärder för att säkerställa att de förfaranden som har fastställts av ECB efterlevs samt att de regler och förfaranden som föreskrivs genom detta beslut inte kringgås med risk för att förfallskade och obrukbara sedlar inte upptäcks eller sätts i omlopp igen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

I detta beslut fastställs gemensamma regler och förfaranden för äkthets- och kvalitetskontroll samt återcirkulering av eurosedlar enligt artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut gäller följande definitioner:

1. *nationell centralbank*: en nationell centralbank i en medlemsstat som har euron som valuta.
2. *kontantherare*: de inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001.
3. *återcirkulering*: kontantherares åtgärder för att, direkt eller indirekt, åter sätta i omlopp eurosedlar som de har tagit emot, antingen från allmänheten som betalning eller som insättning på ett bankkonto, eller också från en annan kontantherare.
4. *sedelhanteringsmaskin*: en kund- eller personalstyrd maskin såsom det definieras i bilaga I.
5. *typ av sedelhanteringsmaskin*: en sedelhanteringsmaskin som kan särskiljas från andra sedelhanteringsmaskiner enligt bilaga I.
6. *gemensamma testförfaranden*: de testförfaranden som ECB har fastställt att de nationella centralbankerna ska tillämpa för att testa olika typer av sedelhanteringsmaskiner.
7. *utbildad personal*: anställda hos kontantherare som har: a) kunskap om eurosedlarnas olika offentliga säkerhetsdetaljer, som har fastställts och offentliggjorts av Eurosystemet, samt förmåga att kontrollera dem och b) kunskap om de sorteringskriterier som anges i bilaga IIIb samt förmåga att kontrollera eurosedlarna i enlighet med dessa kriterier.
8. *förfalskade eurosedlar*: förfalskade sedlar såsom det definieras i artikel 2 a i förordning (EG) nr 1338/2001.

9. *uttagsautomat*: en självbetjäningsautomat som vid användning av ett bankkort eller andra medel lämnar ut eurosedlar till allmänheten och debiterar ett bankkonto, t.ex. en sedelautomat (ATM) som lämnar ut kontanter. Som uttagsautomater betraktas även självutcheckningsterminaler (SCoT) som allmänheten kan använda för att betala för varor eller tjänster med bankkort, kontanter eller andra betalningsinstrument och som har en kontantuttagsfunktion.

10. *behöriga nationella myndigheter*: myndigheter såsom de definieras i artikel 2 b i förordning (EG) nr 1338/2001.

11. *obrukbara eurosedlar*: eurosedlar som bedöms vara olämpliga för återcirkulering efter den kvalitetskontroll som avses i artikel 6.

12. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut såsom det definieras i artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (*).

Artikel 3

Allmänna principer

1. Kontantherare är skyldiga att kontrollera eurosedlarnas äkthet och kvalitet enligt de förfaranden som fastställs i detta beslut.

2. Om två eller flera kontantherare är involverade i återcirkuleringen av samma eurosedlar, ska det i enlighet med nationella bestämmelser utses en kontantherare som är ansvarig för äkthets- och kvalitetskontrollen av dessa eurosedlar eller, om sådana bestämmelser saknas, fastställas genom avtal mellan kontantherarna i fråga.

3. Äkthets- och kvalitetskontrollen ska utföras av antingen en typ av sedelhanteringsmaskin som har godkänts av en nationell centralbank eller också manuellt av utbildad personal.

4. Eurosedlar får endast återcirkuleras via kundstyrda maskiner eller uttagsautomater förutsatt att de har äkthets- och kvalitetskontrollerats av en typ av sedelhanteringsmaskin som har godkänts av en nationell centralbank och klassificerats som äkta och brukbara. Detta krav gäller emellertid inte för eurosedlar som har levererats direkt till en kontantherare av en nationell centralbank eller en annan kontantherare som redan har kontrollerat eurosedlarnas äkthet och kvalitet på detta sätt.

5. Personalstyrda maskiner som används för äkthets- och kvalitetskontroll samt kundstyrda maskiner får endast tas i drift av kontantherare om de har godkänts av en nationell centralbank och anges på ECB:s webbplats enligt artikel 9.2. Maskinerna ska användas med de godkända standardfabriksinställningarna, inklusive eventuella uppdateringar, om inte den nationella centralbanken och kontantheraren har enats om striktare inställningar.

(* EUT L 177, 30.6.2006, s. 1.

6. Eurosedlar som har äkthets- och kvalitetskontrollerats och klassificerats som äkta och brukbara av utbildad personal men inte av en typ av sedelhanteringsmaskin som godkänts av en nationell centralbank får endast återcirkuleras över disk.

7. Detta beslut ska inte tillämpas på de nationella centralbankernas äkthets- och kvalitetskontroll av eurosedlar.

Artikel 4

Klassificering och behandling av eurosedlar som utförs av sedelhanteringsmaskiner

1. Eurosedlar som har kontrollerats av en kundstyrd maskin ska klassificeras och behandlas enligt bilaga IIa.

2. Eurosedlar som har kontrollerats av en personalstyrd maskin ska klassificeras och behandlas enligt bilaga IIb.

Artikel 5

Upptäckt av förfalskade eurosedlar

Sedlar som inte konstaterats vara äkta eurosedlar efter den klassificering som utförs i enlighet med bilaga IIa eller IIb eller den manuella äkthetskontroll som utförs av utbildad personal ska omedelbart överlämnas till behöriga nationella myndigheter av kontanthanteraren i enlighet med de nationella bestämmelserna och senast inom 20 arbetsdagar.

Artikel 6

Upptäckt av obrukbara eurosedlar

1. Kvalitetskontrollen ska utföras i enlighet med de minimistandarder som fastställs i bilagorna IIIa och IIIb.

2. En nationell centralbank får, efter att ha underrättat ECB, fastställa striktare standarder för en eller flera valörer av eurosedlar om detta är befogat, t.ex. om de utelöpande eurosedlarnas kvalitet har försämrats i den aktuella medlemsstaten.

3. Obrukbara eurosedlar ska överlämnas till en nationell centralbank med beaktande av de nationella bestämmelserna.

Artikel 7

Undantag

1. De nationella centralbankerna får ge distansfilialer av kreditinstitut med få kassatransaktioner tillstånd att låta utbildad personal utföra manuella kvalitetskontroller av eurosedlar som ska återcirkuleras via kundstyrda maskiner eller uttagsautomater, förutsatt att äkthetskontrollen utförs av en typ av sedelhanteringsmaskin som har godkänts av en nationell centralbank. När kreditinstitut ansöker om detta tillstånd ska de för den nationella centralbanken i den aktuella medlemsstaten styrka att det rör sig

om en distansfilial som har få kassatransaktioner. Varje nationell centralbank ska säkerställa att den mängd eurosedlar som kontrolleras manuellt på detta sätt inte överstiger 5 procent av den totala mängden eurosedlar som varje år distribueras via kundstyrda maskiner eller uttagsautomater. De nationella centralbankerna ska besluta om tröskelvärdet på 5 procent ska tillämpas på varje kreditinstitut för sig eller på samtliga kreditinstitut på nationell nivå.

2. Om det inträffar en exceptionell händelse som i betydande grad inverkar på leveransen av eurosedlar i en medlemsstat, får kontanthandlarnas utbildade personal tillfälligt utföra manuella äkthets- och kvalitetskontroller av eurosedlar som ska återcirkuleras via kundstyrda maskiner eller uttagsautomater, förutsatt att den berörda nationella centralbanken är enig om att det rör sig om en exceptionell händelse.

Artikel 8

Eurosystemets åtaganden

1. Eurosystemet ska förse tillverkarna med information om eurosedlarna och deras maskinläsbara säkerhetsdetaljer i enlighet med Eurosystemets specifikationer; detta ska ske innan en ny sedelserie ges ut samt därefter för att de ska kunna konstruera sedelhanteringsmaskiner som klarar de gemensamma testförfarandena och kan anpassas till nya krav.

2. Eurosystemet ska förse kontanthanterarna med information om eurosedlar och deras offentliga säkerhetsdetaljer i enlighet med Eurosystemets specifikationer; detta ska ske innan en ny eurosedelserie ges ut samt därefter för att deras personal ska kunna få den utbildning som krävs.

3. Kontanthanterarnas personalutbildning för att säkerställa att den utbildade personalen har kompetens för att kontrollera eurosedlarnas äkthet och kvalitet ska stödjas av Eurosystemet.

4. Eurosystemet ska i tillämpliga fall underrätta kontanthantare om förfalskningshot och kan kräva att dessa ska vidta åtgärder, något som även omfattar ett tillfälligt förbud mot att återcirkulera den eller de sedelvalörer detta gäller.

5. Eurosystemet ska i tillämpliga fall underrätta tillverkare av sedelhanteringsmaskiner om förfalskningshot.

Artikel 9

Eurosystemets gemensamma testförfaranden för sedelhanteringsmaskiner

1. De nationella centralbankerna ska testa olika typer av sedelhanteringsmaskiner i enlighet med de gemensamma testförfarandena.

2. Alla godkända sedelhanteringsmaskiner ska anges på ECB:s webbplats under testresultatens giltighetsperioder enligt punkt 3. En typ av sedelhanteringsmaskin som under denna period inte längre klarar att upptäcka alla förfalskade eurosedlar som är kända för Eurosystemet ska avlägsnas från listan enligt ett förfarande som har fastställts av ECB.

3. Om en typ av sedelhanteringsmaskin har godkänts ska testresultaten gälla i hela euroområdet under ett års tid räknat från slutet av den månad då de offentliggjordes på ECB:s webbplats, förutsatt att den kan upptäcka alla förfalskade eurosedlar som är kända för Eurosystemet under denna period.

4. Eurosystemet ska inte hållas ansvarigt om en godkänd typ av sedelhanteringsmaskin inte kan klassificera och behandla eurosedlar i enlighet med bilaga IIa eller IIb.

Artikel 10

Eurosystemets övervakning och korrigerande åtgärder

1. Med förbehåll för nationella lagkrav har de nationella centralbankerna rätt att i) utföra inspektioner på plats, även oannonserat, i kontanthanterarnas lokaler för att övervaka deras sedelhanteringsmaskiner, särskilt maskinernas kapacitet att kontrollera äkthet och kvalitet samt att spåra misstänkt förfalskade eurosedlar och eurosedlar som inte klart har visats vara äkta för kontohavaren, samt att ii) kontrollera drift- och kontrollförfarandena för sedelhanteringsmaskiner, behandlingen av kontrollerade eurosedlar samt eventuell manuell äkthets- och kvalitetskontroll.

2. Med förbehåll för nationella lagkrav har de nationella centralbankerna rätt att ta exemplar av behandlade eurosedlar för att kontrollera dem i sina egna lokaler.

3. Om en nationell centralbank i samband med en inspektion på plats upptäcker att bestämmelserna i detta beslut inte har efterlevts, ska denna medlem kräva att kontanthanteraren vidtar korrigerande åtgärder inom en viss tidsfrist. Fram till dess att den bristande efterlevnaden har korrigerats får den nationella centralbanken som ställer detta krav förbjuda kontanthanteraren att återcirkulera den eller de aktuella sedelvalörerna. Om den bristande efterlevnaden beror på ett fel i denna typ av sedelhanteringsmaskin, kan detta leda till att den avlägsnas från den lista som avses i artikel 9.2.

4. Om en kontanthanterare inte samarbetar med en nationell centralbank i fråga om en inspektion, ska detta betraktas som bristande efterlevnad.

Artikel 11

Rapporteringskrav

För att ECB och de nationella centralbankerna ska kunna kontrollera kontanthanterarnas efterlevnad av detta beslut samt övervaka kontantcykelns utveckling ska de nationella centralbankerna i) skriftligen underrättas, vilket även kan ske på elektronisk väg, av kontanthanterarna innan en typ av sedelhanteringsmaskin tas i drift, och ii) få information från kontanthanterarna enligt bilaga IV.

Artikel 12

Kostnader

1. Eurosystemet ska inte ersätta kontanthanterare för deras kostnader för att efterleva detta beslut.

2. Eurosystemet ska inte kompensera kontanthanterare för deras extrakostnader som uppstår till följd av utgivning av eurosedlar med ändrade eller nya säkerhetsdetaljer.

Artikel 13

Slutbestämmelser

1. Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2011. Varje nationell centralbank får erbjuda kontanthanterare i sin medlemsstat en övergångsperiod för rapportering av statistiska uppgifter enligt bilaga IV. Bilaga IV ska tillämpas senast från och med den 1 januari 2012.

2. Kontanthanterare i medlemsstater som antar euron den 1 januari 2011 eller senare ska ha en övergångsperiod på ett år räknat från det datum då euron antogs för att tillämpa detta beslut.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 16 september 2010.

Jean-Claude TRICHET
ECB:s ordförande

BILAGA I

SEDELHANTERINGSMASKINER

1. Allmänna tekniska krav

- 1.1 För att en maskin ska uppfylla kraven för en sedelhanteringsmaskin måste den kunna behandla buntar med eurosedlar, klassificera de enskilda eurosedlarna och fysiskt separera dem beroende på klassificering utan att den person som hanterar maskinen måste ingripa, om inte annat följer av bilaga IIa eller IIb. Sedelhanteringsmaskiner behöver ha ett nödvändigt antal särskilt avsedda utmatningsfack och/eller andra metoder för att säkerställa en tillförlitlig separering av de behandlade eurosedlarna.
- 1.2 Sedelhanteringsmaskiner måste kunna anpassas så att de kan upptäcka nya förfalskningar på ett tillförlitligt sätt. De måste även kunna anpassas för att skapa mer eller mindre restriktiva kvalitetssorteringsstandarder, i tillämpliga fall.

2. Olika typer av sedelhanteringsmaskiner

Sedelhanteringsmaskiner är maskiner som antingen är kundstyrda eller personalstyrda:

Tabell 1

Kundstyrda maskiner

A. Kundstyrda maskiner där kontanter sätts in med kundspårning		
1.	Cash-in-maskiner (CIM)	Cash-in-maskiner gör det möjligt för kunder sätta in eurosedlar på sina bankkonton med hjälp av ett bankkort eller på annat sätt, men saknar kontantuttagsfunktion. Dessa maskiner kontrollerar eurosedlarnas äkthet och gör det möjligt att spåra kontohavaren; kvalitetskontroller är valfria.
2.	Cash-recycling-automater (CRM)	Cash-recycling-automater (automater för återcirkulering) gör det möjligt för kunder att sätta in eurosedlar på sina bankkonton eller ta ut eurosedlar från sina bankkonton med hjälp av ett bankkort eller på annat sätt. Dessa automater kontrollerar eurosedlarnas äkthet och kvalitet och gör det möjligt att spåra kontohavaren. Vid uttag kan de använda äkta, brukbara eurosedlar som har satts in av andra kunder vid tidigare transaktioner.
3.	Kombinerade cash-in-maskiner (CRM)	Kombinerade cash-in-maskiner gör det möjligt för kunder att sätta in eurosedlar på sina bankkonton eller ta ut eurosedlar från sina bankkonton med hjälp av ett bankkort eller på annat sätt. Dessa maskiner kontrollerar eurosedlarnas äkthet och gör det möjligt att spåra kontohavaren; kvalitetskontroller är valfria. Vid uttag använder maskinerna inte eurosedlar som har satts in av andra kunder vid tidigare transaktioner, utan endast eurosedlar som de har laddats med separat.
B. Andra kundstyrda maskiner		
4.	Cash-out-maskiner (COM)	Cash-out-maskiner är uttagsautomater som kontrollerar eurosedlarnas äkthet och kvalitet innan de matas ut till kunderna. Dessa maskiner använder eurosedlar som har laddats upp av kontanthanterare eller andra automatiska system (t.ex. varuautomater).

Tabell 2

Personalstyrda maskiner

1.	Sedelhanterare (BPM)	Sedelhanterare kontrollerar eurosedlarnas äkthet och kvalitet.
2.	Maskiner för äkthetskontroll av sedlar (BAM)	Dessa maskiner kontrollerar eurosedlarnas äkthet.
3.	Sedelsorteringsmaskiner med återvinningsfunktion (TARM)	Dessa maskiner är cash-recycling-automater som drivs av kontanthanterare och som kontrollerar eurosedlarnas äkthet och kvalitet. Vid uttag kan de använda äkta, brukbara eurosedlar som har satts in av andra kunder vid tidigare transaktioner. De håller dessutom eurosedlar i säkert förvar och gör det möjligt för kontanthanterare att kreditera eller debitera kunders bankkonton.
4.	Sedelsorteringsmaskiner (TAM)	Dessa maskiner drivs av kontanthanterare och kontrollerar eurosedlarnas äkthet. De håller dessutom eurosedlar i säkert förvar och gör det möjligt för kontanthanterare att kreditera eller debitera kunders bankkonton.

I de fall då kunder matar in eurosedlar för insättning i sedelsorteringsmaskiner med eventuell återvinningsfunktion (TARM eller TAM) eller tar ut eurosedlar som lämnas ut av dessa maskiner, är dessa maskiner att betrakta som kundstyrda maskiner och måste klassificera och behandla eurosedlar i enlighet med bilaga IIa.

3. Typer av sedelhanteringsmaskiner

Eurosystemet testar olika typer av sedelhanteringsmaskiner. De olika typerna av sedelhanteringsmaskiner kan särskiljas från varandra genom sina specifika detekteringssystem, program och andra komponenter för att utföra de viktigaste funktionerna. Dessa omfattar: a) äkthetskontroll för äkta eurosedlar, b) upptäckt och separering av eurosedlar som misstänks vara förfälskningar, c) upptäckt och separering av obrukbara och brukbara eurosedlar, i tillämpliga fall, samt d) spårning av objekt som identifierats som misstänkt förfälskade eurosedlar och av eurosedlar som inte klart har visats vara äkta, i tillämpliga fall.

BILAGA IIa

KLASSIFICERING OCH BEHANDLING AV EUROSEDLAR SOM UTFÖRS AV KUNDSTYRDA MASKINER

Eurosedlar ska klassificeras i en av följande typer och separeras fysiskt efter kategori. För maskiner som inte kvalitetskontrollerar eurosedlar behöver det inte göras någon åtskillnad mellan kategori 4a och 4b.

Tabell 1

Klassificering och behandling av eurosedlar som utförs av kundstyrda maskiner där kontanter sätts in med kundspårning

Kategori	Egenskaper	Åtgärder
1 Objekt identifieras inte som eurosedel	Identifieras inte som eurosedel av något av följande skäl: — Ej eurosedlar — Eurosedelliknande objekt — Fel bild eller format — Stora hundöron eller delar av sedeln fattas — Matnings- eller transportfel i maskinen	Returneras till kunden av maskinen.
2 Misstänkt falsk eurosedel	Bild och format identifierade, men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen kan ej upptäckas eller accepteras.	Ska tas ur omlopp. Ska snarast överlämnas för äkthetskontroll, med information om kontohavaren, till behöriga nationella myndigheter. Detta ska senast 20 arbetsdagar efter maskininsättningen. Kontohavarens konto krediteras ej.
3 Eurosedlar som inte helt godkänns	Bild och format identifierade men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen saknas p.g.a. kvalitets- eller toleransavvikelser. I de flesta fall obrukbara eurosedlar.	Ska tas ur omlopp. Eurosedlarna ska behandlas separat och snarast överlämnas för äkthetskontroll till behöriga nationella myndigheter. Detta ska ske senast 20 arbetsdagar efter maskininsättningen. Information om kontohavaren ska lagras åtta veckor efter det att eurosedlarna har upptäckts av maskinen. Informationen ska göras tillgänglig för de behöriga nationella myndigheterna på begäran. Alternativt, och i samförstånd med behöriga nationella myndigheter, ska information som gör det möjligt att spåra kontohavaren lämnas över till myndigheterna tillsammans med eurosedlarna. Kontohavarens konto får krediteras.
4a Eurosedlarna identifieras som äkta och brukbara	Alla äkthets- och kvalitetskontroller har utförts av maskinen och gett positiva resultat.	Kan återcirkuleras. Kontohavaren krediteras.
4b Eurosedlarna identifieras som äkta och obrukbara	Alla äkthetskontroller som har utförts av maskinen har gett positiva resultat. Minst ett av de kontrollerade kvalitetskriterierna gav negativt resultat.	Ska inte återcirkuleras, utan återlämnas till den nationella centralbanken. Kontohavaren krediteras.

Maskinen returnerar inte eurosedlar i kategori 2 och 3 till kunden om det är möjligt att annullera en insättningstransaktion i maskinen. Om en transaktion annulleras kan dessa eurosedlar kvarhållas genom att de förvaras i ett tillfälligt lagringsutrymme i maskinen.

En nationell centralbank kan komma överens med en kontanthanterare om att eurosedlar i kategori 3 inte får separeras fysiskt från eurosedlar i kategori 4a och 4b och att alla tre kategorier i sådana fall ska behandlas som eurosedlar i kategori 3.

Tabell 2

Klassificering och behandling av eurosedlar med andra kundstyrda maskiner

Kategori	Egenskaper	Åtgärder	
A	<p>i) Objekt identifieras inte som eurosedel eller</p> <p>ii) misstänkt förfalskade eurosedlar eller</p> <p>iii) eurosedlar som inte helt godkänns</p>	<p>i) Identifieras inte som eurosedel av något av följande skäl:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ej eurosedlar — Objekt som liknar eurosedlar — Fel bild eller format — Stora hundöron eller delar av sedeln fattas — Matnings- eller transportfel i maskinen <p>ii) Identifieras som misstänkt förfalskade eurosedlar eftersom bild och format identifieras, men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen kan ej upptäckas eller accepteras.</p> <p>iii) Eurosedlar som inte helt godkänns eftersom bild och format identifieras men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen saknas p.g.a. kvalitets- eller toleransavvikelser. I de flesta fall obrukbara eurosedlar.</p>	<p>Ska tas ur omlopp.</p> <p>Ska snarast överlämnas för äkthetskontroll till behöriga nationella myndigheter. Detta ska senast 20 arbetsdagar efter det att sedlarna har upptäckts av maskinen.</p>
B1	Eurosedlarna identifieras som äkta och brukbara	Alla äkthets- och kvalitetskontroller har utförts av maskinen och gett positiva resultat.	Får lämnas ut till kunder.
B2	Eurosedlarna identifieras som äkta och obrukbara	Alla äkthetskontroller som har utförts av maskinen har gett positiva resultat. Minst ett av de kontrollerade kvalitetskriterierna gav negativt resultat.	Ska inte lämnas ut till kunder, utan återlämnas till den nationella centralbanken.

BILAGA IIb

KLASSIFICERING OCH BEHANDLING AV EUROSEDLAR SOM UTFÖRS AV PERSONALSTYRDA MASKINER

Eurosedlar ska klassificeras i en av följande kategorier och separeras fysiskt efter kategori. För maskiner som inte kvalitetskontrollerar eurosedlar behöver ingen åtskillnad göras mellan kategori B1 och B2.

Klassificering och behandling av eurosedlar som utförs av personalstyrda maskiner

Kategori	Egenskaper	Åtgärder	
A	i) Objekt identifieras inte som eurosedel eller ii) misstänkt förfalskade eurosedlar eller iii) eurosedlar som inte helt godkänns	i) Identifieras inte som eurosedel av något av följande skäl: <ul style="list-style-type: none"> — Ej eurosedlar — Eurosedelliknande objekt — Fel bild eller format — Stora hundöron eller delar av sedeln fattas — Matnings- eller transportfel i maskinen ii) Identifieras som misstänkt förfalskade eurosedlar eftersom bild och format identifieras, men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen kan ej upptäckas eller accepteras. iii) Eurosedlar som inte helt godkänns eftersom bild och format identifieras men en eller flera säkerhetsdetaljer som har kontrollerats av maskinen saknas p.g.a. kvalitets- eller toleransavvikelser. I de flesta fall obrukbara eurosedlar.	Returneras av maskinen till den person som hanterar maskinen för vidare bedömning och behandling. i) Objekt som inte identifieras som eurosedel: efter en visuell bedömning utförd av personalen ska dessa objekt separeras från de misstänkt förfalskade eurosedlarna och eurosedlar som inte helt godkänns ii) Misstänkt förfalskade eurosedlar och iii) eurosedlar som inte helt godkänns: dessa ska behandlas separat och snarast överlämnas för slutlig äkthetskontroll till de behöriga nationella myndigheterna. Detta ska ske senast 20 arbetsdagar efter maskininsättningen.
B1	Eurosedlarna identifieras som äkta och brukbara	Alla äkthets- och kvalitetskontroller som har utförts av maskinen och som ger positiva resultat.	Får återcirkuleras. Kontohavaren krediteras
B2	Eurosedlarna identifieras som äkta och obrukbara	Alla äkthetskontroller som har utförts av maskinen gav positiva resultat. Minst ett av de kontrollerade kvalitetskriterierna gav negativt resultat.	Får inte återcirkuleras utan återlämnas till den nationella centralbanken. Kontohavaren krediteras.

Särskilda klassificerings- och sorteringsregler för vissa personalstyrda maskiner

1. Sedelhanteringsmaskiner ska klassificera och fysiskt sortera eurosedlar i kategori A, B1 och B2 enligt bilaga IIb. Här krävs det minst tre särskilt avsedda utmatningsfack för att inte den person som hanterar maskinen ska behöva ingripa.

2. Sedelhanteringsmaskiner med endast två särskilt avsedda utmatningsfack får emellertid klassificera och sortera eurosedlar om följande krav är uppfyllda:
 - a) Äkthets- och kvalitetskontrollerna utförs under samma körning. Under denna körning måste alla eurosedlar i kategori B1 sorteras i en fast utmatningsfack, medan eurosedlar i såväl kategori A som B2 måste sorteras i en separat fast utmatningsfack som inte har fysisk kontakt med någon av eurosedlarna i kategori B1.
 - b) Om det kan konstateras att det finns en eurosedel i kategori A i den andra utmatningsfack, måste den person som hanterar maskinen köra igenom denna eurosedel eller dessa eurosedlar från den andra utmatningsfacket på nytt. Under denna andra körning ska eurosedlar som misstänks vara förfälskningar separeras från eurosedlar i kategori B2 genom att de förstnämnda eurosedlarna sorteras i ett särskilt utmatningsfack.
 3. Maskiner för äkthetskontroll av sedlar ska klassificera och fysiskt sortera eurosedlar i kategori A och B. Här krävs det minst två särskilt avsedda utmatningsfack för att inte den person som hanterar maskinen ska behöva ingripa.
 4. Maskiner för äkthetskontroll av sedlar med endast ett särskilt avsett utmatningsfack får emellertid klassificera och sortera eurosedlar om följande krav är uppfyllda:
 - a) Varje gång som en eurosedel i kategori A behandlas måste maskinen omedelbart upphöra med behandlingen och hålla eurosedeln i kategori A i en sådan position att fysisk kontakt med äkthetskontrollerade eurosedlar förhindras.
 - b) Resultatet av äkthetskontrollen ska anges för varje eurosedel i kategori A på en display.
 - c) Maskinen ska kontrollera om det finns någon eurosedel i kategori A när den upphör med behandlingen och får endast fortsätta med behandlingen sedan eurosedeln i kategori A har avlägsnats fysiskt av den person som hanterar maskinen.
 - d) Vid varje stopp under behandlingsläget får maximalt en eurosedel i kategori A vara tillgänglig för den person som hanterar maskinen.
-

BILAGA IIIa

MINIMISTANDARER FÖR AUTOMATISK KVALITETSKONTROLL AV EUROSEDLAR

I denna bilaga fastställs minimistandarder för automatisk kvalitetskontroll av eurosedlar som utförs av sedelhanteringsmaskiner.

Vid kvalitetskontroller ska eurosedlar med någon form av defekt när det gäller de obligatoriska krav som har fastställts nedan vara obrukbara.

En acceptabel toleransnivå för kvalitetskontroller med sedelhanteringsmaskiner är 5 procent. Detta betyder att högst 5 procent av eurosedlarna som inte uppfyller kvalitetskriterierna får felklassificeras av maskinerna och sorteras som brukbara.

Tabell 1

Lista över sorteringskriterier för automatisk kvalitetssortering

Defekt		Definition
1.	Smuts	Hela eurosedeln är smutsig
2.	Fläckar	Smuts som är koncentrerad till ett ställe
3.	Graffiti	Tillagd bild eller text som på något sätt har skrivits eller markerats på eurosedeln
4.	Sedel som saknar färg	Avsaknad av färg på hela eurosedeln eller delar av en eurosedel, t.ex. en tvättad eurosedel.
5.	Riven sedel	Självförklarande
6.	Sedel med hål	Självförklarande
7.	Skadad sedel	Eurosedeln saknar en eller flera delar, längs minst en kant (till skillnad från hål)
8.	Lagad sedel	Delar av en eller flera eurosedlar har lagats med tejp, lim eller på annat sätt.
9.	Skrynklig sedel	Diverse veck
10.	Sladdrig sedel	Försämrad struktur ger sedeln bristande stadga.
11.	Sedel med veck	Självförklarande
12.	Vikta hörn	Självförklarande

Ytterligare information om sorteringskriterier

1. Smuts

När eurosedlar är nedsmutsade ökar deras optiska densitet. I följande tabell anges den maximala densitetsökning för stickprov jämfört nya eurosedlar som eurosedlar får uppvisa för att klassificeras som brukbara:

Tabell 2

Optiska densitetsnivåer

Valör	Maximal densitetsökning för stickprov jämfört med nya eurosedlar	Filter
5 €	0,06	Magenta
10 €	0,06	Magenta
20 €	0,08	Magenta
50 €	0,07	Magenta
100 €	0,07	Magenta
200 €	0,04	Magenta
500 €	0,04	Magenta

Eurosedlar som inte uppfyller dessa kriterier är obrukbara. De nationella centralbankerna har referenseurosedlar som visar en nivå av smuts baserat på ovannämnda kriterier. De densitometriska mätningarna av referenseurosedlar baseras på följande kriterier:

- Standard för densitetsmätningar: ISO 5, del 3 och 4
- Standard för filter: DIN 16536
- Absoluta mått: standardkalibrering (vit platta)
- Polariseringsfilter: på
- Apertur: 3 mm
- Belysning: D65/2
- Bakgrund: standardkalibrering med vit platta

Densitetsökningen för en referenssedel är det högsta värdet mellan genomsnittet för minst fyra mätpunkter som har uppmätts på sedelns framsida och baksida i området utan tryck och utan någon modulering av vattenmärket.

2. Fläckar

Eurosedlar med smuts som är koncentrerad till en yta på minst 9 mm gånger 9 mm på områden utan tryck eller minst 15 mm gånger 15 mm på områden med tryck är obrukbara.

3. Graffiti

För närvarande finns det inga obligatoriska krav för att upptäcka graffiti.

4. Sedel som saknar färg

Det kan förekomma att en sedel är "avfärgad", den innehåller t.ex. mindre tryckfärg, om sedeln har tvättats eller varit utsatt för aggressiva kemiska substanser. Dessa typer av obrukbara eurosedlar kan kännas igen av bild- eller UV-detektorer.

5. Riven sedel

Eurosedlar med öppna revor som inte helt eller delvis täcks av maskinens transportband är obrukbara om revan är större än vad som anges nedan.

Tabell 3

Riven sedel

Riktning	Bredd	Längd
Vertikalt	4 mm	8 mm
Horisontalt	4 mm	15 mm
Diagonalt	4 mm	18 mm (*)

(*) Mätes genom att en rak linje dras från rivskadans spets till sedelns kant där rivmärket börjar (rektangulär projektion), hellre än genom mätning av rivmärkets längd.

6. Sedel med hål

Eurosedlar med hål som inte helt eller delvis täcks av maskinens transportband är obrukbara om hålet är större än 10 mm².

7. Skadad sedel

Eurosedlar vars längd har reducerats med minst 6 mm eller vars bredd har reducerats med minst 5 mm är obrukbara. Alla mätningar avser skillnader från eurosedlarnas nominella längd och bredd.

8. Lagad sedel

En lagad eurosedel skapas genom att bitar av eurosedelar sammanfogas t.ex. med hjälp av tejp eller klister. En eurosedel med tejp som täcker ett område som är större än 10 mm gånger 40 mm och tjockare än 50 µm är obrukbar.

9. Skrynklig sedel

Skrynkliga eurosedlar kan normalt identifieras om reflexionsförmågan eller stadgan är nedsatt. Inga obligatoriska krav finns.

10. Sladdrig sedel

Eurosedlar med mycket lite stadga ska så långt som möjligt sorteras som obrukbara. Om en sedel är sladdrig är den oftast också smutsig, och sladdriga eurosedlar brukar därför också kännas igen av sensorer som reagerar på nedsmutsning. Inga obligatoriska krav finns.

11. Sedel med veck

Eftersom vikta eurosedlar är kortare eller smalare känns de igen av sensorerna vid storlekskontroll. De kan dessutom kännas igen vid kontroll av tjocklek. På grund av tekniska begränsningar kan endast veck som uppfyller kraven för skada (dvs. veck som reducerar längden med mer än 6 mm eller bredden med mer än 5 mm) identifieras och resulterar i att sedlarna är obrukbara.

12. Vikta hörn

En eurosedel som har ett vikt hörn med en yta på mer än 130 mm² och en minsta längd på den mindre kanten som är större än 10 mm är obrukbar.

BILAGA IIIb

MINIMISTANDARER FÖR MANUELL KVALITETSKONTROLL AV EUROSEDLAR

I denna bilaga fastställs minimistandarder för manuell kvalitetskontroll av eurosedlar som utförs av utbildad personal.

Vid kvalitetskontroller ska eurosedlar med en defekt enligt nedanstående tabell eller med en tydlig defekt när det gäller någon av de synliga säkerhetsdetaljerna vara obrukbara. Om det är möjligt är det emellertid tillåtet att korrigera vikta eurosedlar och eurosedlar med vikta hörn genom att veckla ut dem manuellt. Kvalitetskontrollerna ska göras genom en visuell inspektion av de enskilda eurosedlarna. Någon utrustning behövs inte i samband med detta.

Lista över sorteringskriterier för manuell kvalitetssortering

Klassificering		Beskrivning
1.	Smuts	Hela eurosedeln är tydligt smutsig
2.	Fläckar	Tydlig smuts som är koncentrerad till en yta
3.	Graffiti	Tydligt tillagd bild eller text som på något sätt har skrivits eller markerats på eurosedeln
4.	Sedel som saknar färg	Tydlig avsaknad av färg på hela eurosedeln eller delar av en eurosedel, t.ex. en tvättad eurosedel.
5.	Riven sedel	Eurosedeln är riven på åtminstone ett ställe i kanten
6.	Sedel med hål	Eurosedel med minst ett tydligt hål
7.	Skadad sedel	Eurosedeln saknar en eller flera delar, längs minst en kant (till skillnad från hål), t.ex. ett hörn saknas
8.	Lagad sedel	Delar från en eller flera eurosedlar har lagats med tejp, lim eller annat
9.	Skrynklig sedel	Eurosedel med diverse veck som tydligt påverkar sedlarnas utseende
10.	Sladdrig sedel	Eurosedel med försämrad struktur ger sedeln bristande stadga
11.	Vikt sedel	Vikt eurosedel, inklusive en eurosedel som inte kan vecklas ut
12.	Vikta hörn	Eurosedel med minst ett tydligt vikt hörn

BILAGA IV

UPPGIFTSINSAMLING FRÅN KONTANTHANTERARE

1. Syften

Syftena med uppgiftsinsamlingen är att göra det möjligt för de nationella centralbankerna och ECB att kontrollera kontanthanterarnas verksamhet inom detta område samt att övervaka kontantcykelns utveckling.

2. Allmänna principer

2.1 Uppgifter om sedelhanteringsmaskiner rapporteras endast när maskinerna används för återcirkulering.

2.2 Kontanthanterare ska regelbundet förse den nationella centralbanken i respektive medlemsstat med följande:

- Information om inrättningar där kontanter hanteras, t.ex. filialer.
- Information om sedelhanteringsmaskiner och uttagsautomater.

2.3 Kontanthanterare som återcirkulerar eurosedlar genom sedelhanteringsmaskiner och uttagsautomater ska dessutom regelbundet förse den nationella centralbanken i respektive medlemsstat med följande:

- Information om kontanttransaktionernas volym (antalet behandlade eurosedlar) inklusive sedelhanteringsmaskiner och uttagsautomater.
- Information om kreditinstitutets distansfilialer med en låg volym kontanttransaktioner där kvalitetskontroller görs manuellt.

3. Typ av uppgifter och rapporteringskrav

3.1 Uppgifterna kan delas in i stamdata och operativa data beroende på typen av information.

Stamdata

3.2 Stamdata omfattar information om a) de enskilda kontanthanterarna och vilka sedelhanteringsmaskiner och uttagsautomater de har i drift samt b) kreditinstitutets distansfilialer.

3.3 Stamdata lämnas till den nationella centralbanken den dag då detta beslut börjar gälla och därefter var sjätte månad. De uppgifter som anges i mallen i tillägg 1 måste lämnas, men den nationella centralbanken kan kräva att de ska lämnas i ett annat format. Under en övergångsperiod får de nationella centralbankerna begära månadsvis rapportering, om detta var deras tillvägagångssätt innan detta beslut trädde i kraft, eller kvartalsvis rapportering.

3.4 I kontrollsyfte kan en nationell centralbank besluta att uppgifterna ska samlas in på lokal nivå, t.ex. för filialer.

3.5 En nationell centralbank kan besluta att rapporteringskraven inte ska omfatta sedelhanteringsmaskiner som endast används för att behandla eurosedlar som distribueras över disk.

3.6 De uppgifter om distansfilialer som anges i mallen i tillägg 3 måste lämnas, men den nationella centralbanken kan kräva att de ska lämnas i ett annat format.

Operativa data

3.7 De uppgifter som uppstår när kontanthanterare behandlar och återcirkulerar eurosedlar klassificeras som operativa data.

3.8 En nationell centralbank kan besluta att kravet att rapportera operativa data inte ska omfatta andra ekonomiska aktörer enligt artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001, om det antal eurosedlar som dessa aktörer återcirkulerar via uttagsautomater ligger under en viss nivå som fastställs av den nationella centralbanken.

- 3.9 Uppgifterna ska lämnas in var sjätte månad. Uppgifterna ska rapporteras till den nationella centralbanken senast två månader efter respektive rapporteringsperiod, dvs. sista februari och sista augusti. Uppgifterna kan lämnas med hjälp av mallen i tillägg 2. Under en övergångsperiod får de nationella centralbankerna begära månadsvis rapportering, om detta var deras tillvägagångssätt innan detta beslut trädde i kraft, eller kvartalsvis rapportering.
- 3.10 Uppgifterna ska lämnas av kontanthanterare som står för den fysiska hanteringen av eurosedlar. Om en kontanthanterare har lagt ut äkthets- och kvalitetskontrollen på entreprenad till en annan kontanthanterare, ska uppgifterna lämnas av den kontanthanterare som har utsetts enligt artikel 3.2.
- 3.11 Uppgifterna ska rapporteras av kontanthanterare med antal sedlar (volym), aggregerat på nationell nivå och uppdelat på eurovalör. För distansfilialer av kreditinstitut ska operativa data rapporteras separat.
- 3.12 I kontrollsyfte kan en nationell centralbank besluta att uppgifterna ska samlas in på lokal nivå, t.ex. för filialer.
- 3.13 En nationell centralbank kan besluta att rapporteringskraven inte ska omfatta eurosedlar som behandlas via sedelhanteringsmaskiner för eurosedlar och distribueras över disk.
- 3.14 Kontanthanterare som har lagt ut äkthets- och kvalitetskontrollen på entreprenad till andra kontanthanterare kan uppmanas att lämna detaljerad information om dessa till den nationella centralbanken.
- 3.15 Det är obligatoriskt att lämna uppgifter om distansfilialer enligt mallen i tillägg 3, även om den nationella centralbanken kan kräva att de ska lämnas i ett annat format och kan komma överens med kontanthanterare att mer ingående uppgifter ska samlas in.

4. **Datasekretess och publicering av uppgifter**

- 4.1 Såväl stamdata som operativa data ska behandlas konfidentiellt.
- 4.2 De nationella centralbankerna och ECB kan besluta om att publicera rapporter eller statistik med uppgifter insamlade enligt denna bilaga. Innan dessa uppgifter publiceras ska de vara aggregerade på ett sådant sätt att inga uppgifter kan hänföras till en viss rapporterende enhet.
-

TILLÄGG 1

RAPPORTERINGSMALL

Stamdata

Denna information ska lämnas till:

[Nationella centralbankens namn, kontaktuppgifter för förfrågningar, adress]

1. Information om kontanthanteraren

Kontanthanterarens namn:

Huvudkontorets adress:

Postnummer:

Stad:

Gatuadress:

Typ av företag:

- Kreditinstitut
- Växlingskontor
- Kontanter i transitföretag som inte är ett betalningsinstitut
- Återförsäljare (detaljist)
- Kasino
- Övriga, inklusive betalningsinstitut som inte hör till någon av ovanstående kategorier (specificera)

Kontaktpersoner:

Namn:

Telefonnummer:

Faxnummer:

E-postadresser:

Entreprenadpartner (i förekommande fall)

Namn:

Adress:

Postnummer:

Stad:

2. Kundstyrda maskiner

Typ	Tillverkare (*)	Maskinens namn (*)	Identifiering (*) (detekteringssystem/ programversioner)	Totalt antal i drift
CIM				
CRM				
CCM				
COM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Dessa poster fylls i efter motsvarande poster på ECB:s webbplats, om ECB inte har lämnat ett unikt identifieringsnummer.

(**) Används som kundstyrda maskiner.

3. Personalstyrda maskiner

Typ	Tillverkare (*)	Maskinens namn (*)	Identifiering (*) (detekteringsystem/ programversioner)	Totalt antal i drift
BPM				
BAM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Dessa poster fylls i efter motsvarande poster på ECB:s webbplats, om ECB inte har lämnat ett unikt identifieringsnummer.

(**) Används enbart som personalstyrda maskiner.

4. Uttagsautomater

Typ	Totalt antal i drift
ATM	
SCoTs	
Övriga	

TILLÄGG 2

RAPPORTERINGSMALL

Operativa data

1. Information om kontanthanteraren

Kontanthanterarens namn	
Rapporteringsperiod	

2. Uppgifter

Lämna uppgifter som är aggregerade på nationell eller regional nivå, beroende på vad den nationella centralbanken har beslutat – exklusive distansfilialer.

	Antal behandlade eurosedlar totalt ⁽¹⁾	Varav har sorterats som obrukbara ⁽¹⁾	Varav har återcirkulerats ⁽²⁾
5 €			
10 €			
20 €			
50 €			
100 €			
200 €			
500 €			

⁽¹⁾ Denna post omfattar både personalstyrda och kundstyrda maskiner.

⁽²⁾ Omfattar ej eurosedlar som returneras till de nationella centralbankerna samt eurosedlar som återcirkuleras över disk och som inte behandlas med en personalstyrd maskin.

Antal eurosedlar som distribueras via kundstyrda maskiner och uttagsautomater	
---	--

Dessa uppgifter är obligatoriska för kreditinstitut.

TILLÄGG 3

DISTANSFILIALER AV KREDITINSTITUT

Denna information lämnas endast av kreditinstitut som har distansfilialer enligt artikel 7.1.

1. Information om kreditinstitutet

Kreditinstitutets namn	
Rapporteringsperiod	

2. Uppgifter

Distansfilialens namn	Adress	Antal eurosedlar som distribueras via kundstyrda maskiner och uttagsautomater